

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

1. Az előzmények bemutatása

Schöffer Miklós Kalocsa városának ajándékozott alkotásai, egykori szülőházában kerültek kiállításra. A gyűjteménynek évtizedeken át otthont adó épület korszerűsítése esedékesé vált a 2010-es évek elején. A közérdekű muzeális gyűjtemény jelentőségét felismerve a városvezetés a gyűjteménynek helyet adó épület 21. századi igényeknek megfelelő átépítését tűzte ki. Kalocsa Város Önkormányzata által 2013-ban elnyert Kalocsa Szíve Program című DAOP-2.1.1/G-13-2013-0001 azonosítószámú turisztikai kiemelt projekt keretében megvalósult a múzeum teljes megújítása, melynek eredményeképpen nagyobb alapterületen, látogatóbarát módon új kiállítási forgatókönyv alapján kerül bemutatásra Schöffer Miklós életműve.

2. A kiállítás célja és tematikája

A kiállítás címe: „*Schöffer Miklós, az ember a művészet mögött*”

A kiállítás célja, hogy Nicolas Schöffer életpályájának fontosabb állomásait bemutassa. A Nicolas Schöffer Gyűjtemény állandó kiállításának, mintegy bevezetőjeként szemlélteti a művész életének fontos eseményeit, a Kalocsáról elindult fiatalembertől Schöffer Miklóstól a Párizsban letelepedett és alkotó Nicolas Schöfferig. A kiállítás különlegességét az adta, hogy egy olyan anyag került bemutatásra, amelynek nagy része mindeddig ismeretlen volt a látogatók számára. A kiállítás az eddig nem, vagy ritkán látott, raktárban őrzött hagyatékból válogatva a művész személyes tárgyain, emlékein keresztül nyújt képet Nicolas Schöffer életművének személyes oldaláról.

A kiállított tárgyak jelentős részét a művész özvegyének Eléonore de Lavendayra Schöffer bocsátotta a Nicolas Schöffer Gyűjtemény rendelkezésére.

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

A kiállítás tematikája:

A látogató nem kronológiai rendben követheti végig Schöffer Miklós élettörténetét, hanem életének fontos színterei köré csoportosítva.

I. Schöfferi alkotások a mindennapokban

Az első színtér nem földrajzi helyhez köthető, hanem az otthonat jeleníti meg. A művész felesége által készített használati tárgyak a hétköznapi életünk részei. A hagyományos technikát – gyapjúhurkolás – ötvözi a korai kalocsai népművészet színeivel – a piros, kék, fekete, fehér–, amely Schöffer grafikáinak is jellemző vonása lesz egész művészi pályafutása során. A mindennapos tárgyak, falikárpit, gyapjúpárnák, gyapjútató, éjjeli lámpák, úgy kerültek összeválogatásra, hogy azok egy szoba, szűkebb értelemben a Schöffer házaspár otthonát idézzék fel.

II. Első vitrin: Schöffer Miklós kalocsai évei

A művész szülővárosához kapcsolódó tárgyai, emlékei kaptak benne helyet. Az egykori szülőháza készült fotótól, a Kalocsa városától kapott díszpolgári szalagon keresztül, a városnak adományozott alkotások listájáig. Schöffer életének több pontján kapcsolódik Kalocsához: itt született, itt végezte középfokú tanulmányait, ide tért vissza számos alkalommal, a városnak ajándékozta számos alkotását.

III. Felöltöztetett bábu

Az első és a második vitrin közé helyeztünk el egy a Nicolas Schöffer akadémiai ruháját bemutató múzeumi babát. A különleges öltözék a francia akadémiai kinevezés fontos kelléke.

IV. Második vitrin: Schöffer az alkotó

A második vitrinbe válogatott fotók azokat a jellegzetes pillanatok örökíti meg, amikor Schöffer Miklós alkot: makett készítés közben, a rácsszerkezetek összeszerelésénél, a zongoránál, a prizmában látható. Azért is kapott kiemelt helyet a kiállításon, mert Schöffer Miklós ars poeticája, hogy az alkotói folyamat fontosabb magánál az alkotásnál. Ennek bemutatására kerültek az ikonikus fotók a negyedik színtér, az alkotás színterét reprezentáló vitrinbe.

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

V. Fénykard

A világító fénykard a kiállítás egy különleges tárgya, Shöffer akadémiai kinevezése alkalmából kapta művészbárataitól. A kiállításmegnyitóra a javítási munkálatoknak köszönhetően eredeti funkcióját visszakapva kerülhetett bemutatásra.

VI. Harmadik vitrin: Nicolas Schöffer párizsi évei

Az utolsó színtér Schöffer második otthona, Párizs. Életének fontos eseményei zajlottak itt, erről ad képet ez a válogatás. 1947-től francia állampolgár. A francia állam számos kitüntetéssel ismerte el Nicolas Schöffer munkásságát. Ennek bemutatását fotókkal prezentálja az a vitrin. A fotók mellett a párizsi évek jellegzetes használati tárgyai: a jellegzetes sárga védősisak és kockás kalap, valamint az összetartozást szimbolizáló „N” és „E” monogramos szalvéták és szalvétatartók is helyet kaptak a vitrinben.

3. A kiállítás megvalósítása során elvégzett feladatok ismertetése

- a kiállítás forgatókönyvének megírása
- a kiállítás installációs kellékeinek a megtervezése és megrendelése, megvásárlása
- a kiállítás anyagának kiválogatása, rendezése
- a kiválogatott kiállítási anyag installálása, elhelyezése
- a pályázathoz kapcsolódó vitrinek megrendelése
- grafikai munkák: meghívó, plakát tervezése
- grafikai munkák nyomtatásának megrendelése
- közreműködők felkérése a kiállítás megnyitójára
- múzeumpedagógiai foglalkozás témájának kidolgozása, együttműködés a múzeumpedagógussal, a foglalkozáshoz szükséges eszközök beszerzése
- az állófogadás előkészítése: kellékek, élelmiszerek vásárlása, a hidegtálak elkészítése, tálalás
- közösségi média megjelenések koordinálása
- javítási munkálatok elvégzése

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

4. A beszerzett eszközök bemutatása, kiválasztásuk indoklása

Eszköz neve	Kiválasztás indoklása
Acél szerkezetű lábazattal ellátott vitrinasztal 3 db	kiállítási tárgyak pormentes bemutatása
Clip-Max Falra szerelhető képsín rendszer 3000mm	kiállítási fotók, oklevelek felfüggesztése
Clip-Max Falra szerelhető képsín rendszer 2000mm	kiállítási fotók, oklevelek felfüggesztése
rugóacél akasztóhorog	Clip - Max képsínrendszer tartozéka
falikapocs réz	Clip - Max képsínrendszer tartozéka
Standard múzeumi baba	Nicolas Schöffer akadémiai öltözetének bemutatása
kiállítási installáció 3 db	Lakószoba részlet imitálása: éjjeliszekrényekkel, posztamens fénykard installálásához

5. A megnyitó (ütemezett megvalósítás esetén a kiállítás várható megnyitása), és a kiállítás megnyitását alátámasztó dokumentumok

A Viski Károly Múzeum Kalocsa őszi programsorozata a Kulturális örökség napjai keretében az "1919 Kalocsán" című időszak kiállítással indult 2019. szeptember 21-én, és a „Nicolas Schöffer, az ember a művészet mögött” című kiállítás ünnepélyes megnyitójával zárult 2019. december 06-án, amely Múzeumok Őszi Fesztiválja kettő hónapig tartó (2019. október 15. – december 6.) sorozatának záró programja is egyben.

A Viski Károly Múzeum Kalocsa Nicolas Schöffer Gyűjteménye korábban elkészült kiállításának ünnepélyes kiállításmegnyitóján megnyitóbeszédet mondott Simon Zoltán alpolgármester.

Köszöntőt mondott: Romsics Imre, a Viski Károly Múzeum igazgatója

A kiállításon közreműködött: Tóth Viktor gitáron

A kiállításmegnyitó beszédek követően állófogadást adtunk.

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

A VISKI KÁROLY MŰZEUM
NICOLAS SCHÖFFER GYŰJTEMÉNYE
Tisztelettel meghívja Önt és kedves ismerőseit

2019. december 06-án 17-órára

SCHÖFFER MIKLÓS,
AZ EMBER A MŰVÉSZET MÖGÖTT
című állandó kiállításának megnyitójára

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
SIMON ZOLTÁN ALPOLGÁRMESTER

KÖZREMŰKÖDIK: TÓTH VIKTOR - GITÁR

17.30-TÓL SCHÖFFER KI - MIT - TUD?
(AJÁNLOTT KOROSZTÁLY: 10-16 ÉVESEK) ÉS
DOBOZBA ZÁRT FÉNYVÁRÁZS
MŰZEMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁS
(AJÁNLOTT KOROSZTÁLY: 6-10 ÉVESEK)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: NYITVATARTÁSI IDŐBEN
HELYSZÍN: 8300 KALOCSA, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 10

A KIÁLLÍTÁST AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA TÁMOGATTA

FA - HIRDELÉS ÉS MŰKÖDÉS

1. ábra A "Schöffer Miklós, az ember a művészet mögött" kiállítás megnyitóra készült meghívókártya

A VISKI KÁROLY MŰZEUM
NICOLAS SCHÖFFER GYŰJTEMÉNYE
Tisztelettel meghívja Önt és kedves ismerőseit

2019. december 06-án 17-órára

SCHÖFFER MIKLÓS,
AZ EMBER A MŰVÉSZET MÖGÖTT
című állandó kiállításának megnyitójára

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
SIMON ZOLTÁN ALPOLGÁRMESTER

KÖZREMŰKÖDIK: TÓTH VIKTOR - GITÁR

17.30-TÓL SCHÖFFER KI - MIT - TUD?
(AJÁNLOTT KOROSZTÁLY: 10-16 ÉVESEK) ÉS
DOBOZBA ZÁRT FÉNYVÁRÁZS
MŰZEMPEDAGÓGIAI FOGLALKOZÁS
(AJÁNLOTT KOROSZTÁLY: 6-10 ÉVESEK)

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ: NYITVATARTÁSI IDŐBEN
HELYSZÍN: 8300 KALOCSA, SZENT ISTVÁN KIRÁLY ÚT 10

A KIÁLLÍTÁST AZ EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA TÁMOGATTA

FA - HIRDELÉS ÉS MŰKÖDÉS

2. ábra "Schöffer Miklós, Az ember a művészet mögött" kiállítás megnyitó plakátja

6. A célcsoport meghatározása, várható látogatószám

A kiállítás kiemelt célcsoportjai közé tartoznak, általános- és középiskolai osztályok, a pedagógusok, oktatási intézmények, kisgyerekes családok, helyi és térségi lakosok. A turisták jelentik a következő célcsoportot, s közöttük is domináns a nyugdíjas csoportok érdeklődése.

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény 2019. évi látogatóinak száma mindösszesen 1159 fő volt. Ebből 313 fő látogatta meg közművelődési rendezvényeinket és a múzeumpedagógiai foglalkozásainkat. A foglalkozások számának bővítésével, a résztvevők számának 50%-os emelkedését várjuk a tavalyi évhez képest, az új kiállítás adta lehetőségek segítségével.

7. A megvalósult/tervezett kapcsolódó programok, múzeumpedagógiai foglalkozások, köznevelési illeszkedés és hasznosítás

A megvalósult programok:

A kiállítás megnyitójának napján, múzeumpedagógiai foglalkozásokat szerveztünk, két korosztály számára.

1. Tárlatvezetés a Szent István Gimnázium rajzsakköröseinek számára
2. A 10-16 éveseknek Schöffer Ki–Mit–Tud? vetélkedő
3. A 6-10 éveseknek Dobozba zárt fényvarázs – a Varetradoboz bemutatása

8. Kapcsolódó sajtóanyag, látogatói visszajelzések

A látogatói visszajelzések azt mutatják, hogy a kiállítás olyan információkkal gazdagítja a látogatókat, amelyek segítik Schöffer Miklós személyének és művészetének mélyebb megismerését, alkotásainak megértését.

A Schöffer KI–MIT–TUD a gyerekek számára hozta közel Schöffer Miklóst. Az interaktív kérdezz–felelek izgalmas kérdéseivel járta körül a kiállításhoz kapcsolódva Schöffer életének érdekes és fontos eseményeit.

Kalocsai Néplap 2019. december 20. 51-52. számában a 9. oldalon olvasható tudósítás

TV interjú megjelenés: Kalocsa Tv Az ember a művészet mögött – Schöffer Miklós állandó kiállítása nyílt meg a gyűjteményben 2019. december 9.

Muzeális intézmények szakmai támogatása
Kubinyi Ágoston Program 2018 - 34061-2/2018/MUZEUM
A Nicolas Schöffer Gyűjtemény új állandó kiállításának létrehozása
Szakmai beszámoló

<http://www.kalocsa.hu/schoffer-miklos-az-ember-a-muveszet-mogott/>

<https://www.baon.hu/kozelet/helyi-kozelet/szemelyes-targyakkal-bovult-a-kalocsai-gyujtemeny-2360946/>

<https://www.koronafm100.hu/igy-elt-schoffer-uj-tarlat-nyilt-a-kalocsai-gyujtemenyben/>

http://oszifesztival.hu/programok_hu.html?pid=531

<https://www.baon.hu/kozelet/helyi-kozelet/nicolas-schoffertol-tanulnak-a-jovo-kepzuveszei-kalocsan-2350686/>

9. A megvalósítás tapasztalatai, várható eredmények, továbblépés irányai, fejlesztési elképzelések

A Kubinyi Ágoston program segítségével megvásárolt Clip Max képrögzítő rendszer lehetővé teszi, hogy a kiállítás anyagát bővítsük fotókkal és egyéb a kiállítás koncepciójába illeszkedő történeti dokumentációs anyagokkal.

A közeljövőben szeretnénk alkalmazni multimédiás múzeumi rendszereket, amelynek révén izgalmasabbá válik a kiállítás, látogatóbarát kiállítást hozunk létre.

A kiállítás fejlesztésében fontos szerepet szánunk a múzeumpedagógiai foglalkozásoknak. A Schöffer Ki–Mit–Tud? vetélkedőt beillesztettük múzeumpedagógiai foglalkozásaink körébe. A helyi általános – és középiskolák osztályai számára ajánljuk az interaktív vetélkedőt, amely révén a gyermekek és a pedagógusok egyaránt közelebb kerülnek Schöffer Miklós személyéhez és művészetéhez.

A Nicolas Schöffer Gyűjtemény fejlesztési céljai között szerepel, a „*Schöffer Miklós, az ember a művészet mögött*” című kiállításához kapcsolódó kiállításvezető kiadása.

Kalocsa, 2020. január 28.

.....
Dr. Filvig Géza
polgármester

.....
Romsics Imre
múzeumigazgató